

LLIBRE DE LES HORES

A1.- RECERCA

Són necessitats intrínseques dels humans el desig de narrar secrets de la vida, l'afany d'alliberar emocions quan es viu una situació de pressió emotiva i l'anhel de reflexionar sobre la vida mateixa. El caràcter confessional, íntim i silencios del diari permet el recolliment interior, la qual cosa atorga el benefici a qui escriu de desfer els seus nusos, de verbalitzar els seus dubtes... És per tot això que el diari és un dels gèneres més estès i el més personal, perquè exigeix unes raons per escriure i no pas unes dots literàries.

No tots coincidim en decidir quins són els ingredients més necessaris per a poder escriure. Intenteu resoldre les dues activitats següents a fi de posar-vos d'acord sobre quins són aquests ingredients.

A> Si resols aquesta endevinalla múltiple tindràs quatre ingredients necessaris per a escriure un diari:

*El camp és blanc,
la llavor és negra,
dos que s'ho miren
i una que sembra*

B> Segons la cultura popular, en fem ben bé prou amb aquests quatre elements per a poder escriure. Ara bé, no diries que cal alguna cosa més? En el text següent veuràs que hem perdut uns mots que fan referència a altres ingredients per a poder escriure.

1.- Amb els anagrames numerats forma paraules reals.

2.- Col·loca les paraules que has format a partir dels anagrames en els espais buits del text, corresponents als nombres entre parèntesi.

3.- Amb les lletres que resultin enquadrades podràs descobrir una clau: Un ingredient bàsic per a poder escriure.

Qui escriu té la seva
____ // ____ // ____

(1) IMANTS CRUS _____ □ _____

(2) NECI TÉ ASTA _____ □ _____

(3) CIUTAT ROIS _____ □ _____

(4) EDESI _ □ _ □ _

(5) PA PRES _ _ _ _ _

(6) TESTA NI BILIS _ _ _ _ _

¿ Per què el senyor Amat es molestà escrivint els seus llarguíssims(1) ? Sens dubte perquè el que el divertia més era escriure... Ha d'escriure forçosament a pesar de la seva total incultura, de la seva falta absoluta de (3) literària. Escriure fou per ell com satisfer una(2) física. No hi ha rastre en els seus(5) de lectures, ni d'..... (4), ni de cap forma del que avui s'anomena(6) intel·lectual... Però Amat fou, a desgrat de tot, un escriptor autèntic, capaç de sentir directament la vida.

(fragment de Oc. Col. 33 de Josep Pla)

A2.- ESCRITURA

Si bé les endevinalles traspuen molt el sentit simplista que l'home tenia de les coses, per això es considerava que amb **paper, tinta, ulls i mans** ja era suficient per a escriure, cal que esmercem esforços per trobar més ingredients. Josep Pla parla de la **necessitat**, de la **curiositat**, dels **manuscrits** i de la **sensibilitat**. B. Atxaga, en el relat *Para escribir un cuento en cinco minutos*, especifica tot allò que ha de menester per a escriure. L'autor ens comenta que per escriure un conte necessitem:

Una estilogràfica i paper blanc
Un rellotge de sorra
Una finestra amb un bon paisatge
Una mica de música
Comprovar, sobretot, que no es té cap necessitat física
Un bon diccionari
I deixar-se guiar per l'instint.

Cadascú té les seves dèries! Tria una d'aquestes propostes de treball per a explicar les teves manies.

A.- El teu ritual com a escriptor/a.

Describeix tot allò que necessites abans i després d'iniciar el teu procés d'escriptura.

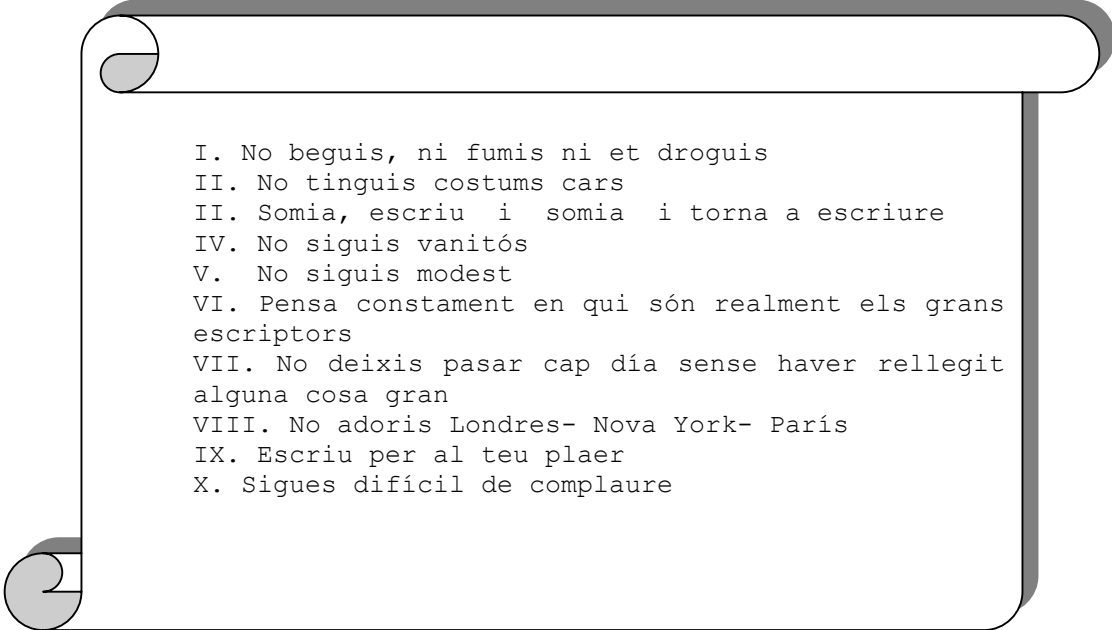
B.- El ritual d'un escriptor

- a.- Amb disciplina dràstica.
- b.- El ritual d'un escriptor jacent.
- c.- Ritual d'un escriptor sensibilitzat pels elements psicotròpics.
- d.- Ritual d'un escriptor en trànsit.

A3.- EXPRESSIÓ LLIURE

Els deu manaments

Molts escriptors han volgut aconsellar-nos sobre què cal fer per ser un escriptor. L'escriptor Stephen Vizinczey va posar per escrit *Els deu manaments d'un escriptor*, que et resumim tot seguit:

-
- I. No beguis, ni fumis ni et droguis
 - II. No tinguis costums cars
 - III. Somia, escriu i somia i torna a escriure
 - IV. No siguis vanitós
 - V. No siguis modest
 - VI. Pensa constantment en qui són realment els grans escriptors
 - VII. No deixis passar cap dia sense haver rellegit alguna cosa gran
 - VIII. No adoris Londres- Nova York- París
 - IX. Escriu per al teu plaer
 - X. Sigues difícil de complaure

Si has llegit aquest decàleg, ja pots escollir una de les propostes d'escriptura i representa-la com més et plagui:

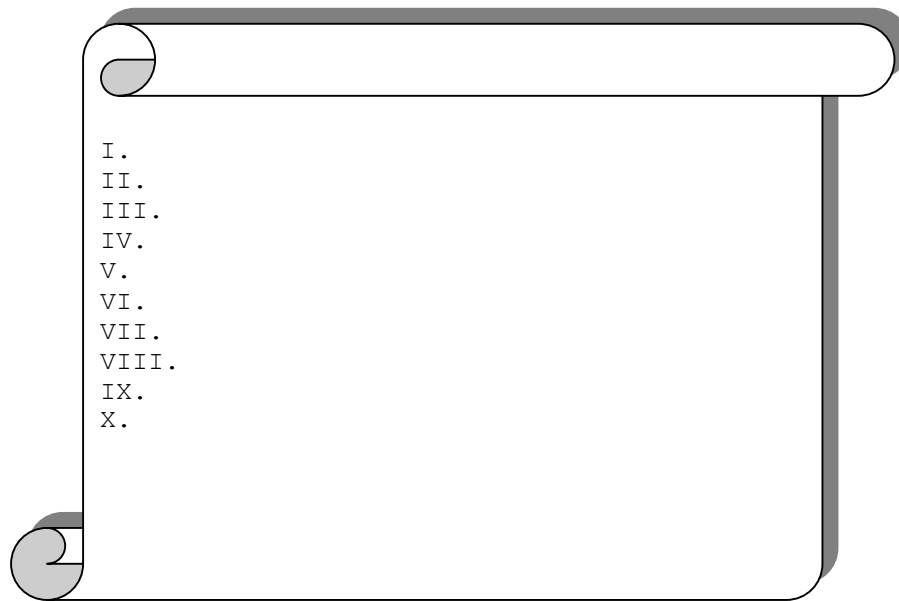
- A.- Els deu manaments de l'escriptor del segle XXI
- B.- Els deu manaments de l'escriptor del segle XII
- C.- Condicions per a ser un bon

A4.- RECREACIÓ

Receptes per a escriure

Puig i Ferrater també ens parla sobre el fet d'escriure. Llegeix el següent fragment amb calma i elabora les dues activitats que et mostrem:

A> Estableix quins serien els Deu Manaments d'un escriptor, segons Puig i Ferrater.

I.
II.
III.
IV.
V.
VI.
VII.
VIII.
IX.
X.

B> Fes un còctel. Amb tota la informació que tens sobre els ingredients i les condicions que calen per escriure, prepara una *recepta culinària del bon escriptor*.

Nom de la recepta:

.....

Ingredients necessaris

.....

.....

.....

.....

.....

Es prepara un amb,
.....
..... i Es
deixa..... durant..... Es fan unes
quantes incisions a i s'hi introdueixen
..... Es posa
....., adobat amb, en una
..... i es fica a Després de
.....hores, s'hi afegeixen
..... i es deixen reposar
..... aproximadament. Un cop elaborat, es
.....
.....

TEXT

Quan la dona el cridà perquè l'esmorsar se li refredava, Martí escrivia al seu diari això:

Actitud higiènica: No córrer darrera l'èxit ni l'aplaudiment. Voler el soroll és el primer símptoma d'inferioritat de l'artista. Combatre! Heu-vos ací la disciplina. Desconfiar dels elogis. Quan comencis d'agradar massa, estàs a punt de perdre't. Cerca un altre camí. Ni somniar que mai et puguin dir mestre. Sempre batallar com un jove en cerca d'allò que mai no acabaràs de trobar. Mai no estiguis satisfet de tu mateix. Tinguis d'un jove les esperances, els desmais, els dubtes.

Per a tenir fortitud: Estigues segur que tot vindrà. Es romprà aquesta capa d'oblit. Però que aquest tot no vingui massa aviat. Que em deixin treballar encara alguns anys tranquil, sense celebritat ni popularitat. Si donen alegries, porten massa inconvenients. Hi ha obres que no poden néixer sinó durant els anys d'obscuritat del seu autor, quan la seva intimitat, feta de concentració i isolament, no és torbada per cap pressió externa. Sense exagerar, sense desplaçar les coses, em convenen uns anys més d'oblit. L'èxit em podia estovar. És millor que la crítica em fustigui, com ara. Burxades, burxades d'incomprensió! Això m'esperona. Escriure coses difícils per camins sempre nous. Cercar l'originalitat. Burxades de neguit al meu entorn! Així el triomf trigarà a venir. Quan un home es conforma joiosament a no tenir èxit, és quan es sent en realitat fort i es posa en camí de trobar coses noves.

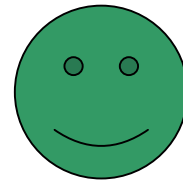
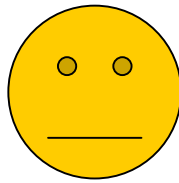
(fragment de *Vida interior d'un escriptor* de **J. Puig i Ferrer**)

A5.- RECERCA

El poeta alemany Franz Xaver Kappus va escriure un seguit de cartes a Rainer Maria Rilke, poeta txec de llengua alemanya, per tal d'oferir els seus treballs tot demanant-li el parer. El jove poeta buscava un mestre de la literatura, però hi trobà també un mestre de la vida, un guia. Un cop hagi llegit la carta que Rilke escriu al jove poeta, en la qual es parla del **fet d'escriure**, fes aquest seguit d'activitats:

1.- Marca amb retolador vermell aquelles frases que no t'agraden o que no hi estàs d'acord. Amb verd les que hi coincideixes. I amb taronja les que matisaries.

2.- De totes les expressions subratllades tria'n una de cada color i rescriu-la sota una d'aquestes cares:

.....
.....
.....
.....
.....

3.- Canvia aquestes frases de manera que la vermella passi a ser la verda, la verda passi a ser la taronja i la taronja passi a ser la vermella.

.....
.....

4.- Imagina que la carta escrita per Rilke va adreçada a tu. Escriu una pàgina del diari explicant què t'ha agradat i què no.

5.- Rescriu la carta reduint a la mínima expressió el que hi diu Rilke. Elimina, doncs, tot allò que no consideris imprescindible.

TEXT

París, 17 de febrer de 1903

Distingit senyor:

La seva carta m'ha arribat fa pocs dies. Vull donar-li les gràcies per la seva gran i afectuosa confiança. Amb prou feines si puc fer més. No puc tractar la forma dels seus versos perquè em sento ben lluny de qualsevol intenció crítica. (...)

Vostè pregunta si els seus versos són bons. M'ho pregunta a mi. Abans ho ha preguntat a altres. Els ha tramès a revistes. Els compara amb altres poemes i es neguiteja si certes redaccions refusen els seus intents. Doncs bé (ja que m'ha autoritzat a donar-li consell), li prego que deixi tot això. Vostè mira enfora i això, ara, no li és permès. Ningú no li pot donar consell, ningú no el pot ajudar, ningú. Només hi ha un mitjà. Camini cap a vostè mateix. Explori el fonament que vostè anomena escriure: comprovi si estén les arrels en el lloc més profund del seu cor: confessi's si es moriria en el cas que li fos refusat escriure. I, per damunt de tot, pregunti's en l'hora més callada de la seva nit: he d'escriure? Aprofundeixi en vostè mateix, tot cercant una resposta des del més pregon. I si calgués que la resposta fos d'assentiment, si li fos lícit de solucionar aquesta seriosa pregunta amb un fort i simple he d'escriure, edifiqui la vida tot seguint aquesta necessitat: la seva vida, endinsant-se fins i tot en l'hora més indolent i insignificant, ha d'esdevenir un símbol i testimoni d'aquest afany. Aleshores apropi's a la natura. Aleshores miri de dir, com el primer dels homes, el que veu i sent, el que estima i perd. No escrigui poemes d'amor! Defugi, sobretot, les formes massa corrents i habituals. Són les més difícils de totes, perquè cal una força gran i madura a fi de donar quelcom de propi on apareixen en gran nombre tradicions bones i, en part, brillants. Per això, fugi dels motius generals i decanti's cap aquells que li ofereix la seva vida de cada dia: descrigui'n les tristors i els anhels, els pensaments fugissers i la fe en quelcom bell. Expliqui-ho tot amb sinceritat íntima, reposada i humil, i faci servir per expressar-se les coses que el volten, les imatges dels somnis i els objectes del seu record.(...) I si d'aquest viratge cap endins, d'aquesta submersió en el món propi, brollen versos, no se li acudirà preguntar a algú si els versos són bons. Tampoc no provarà d'interessar les revistes pels seus treballs, perquè hi veurà la seva estimada propietat natural, un fragment i una veu de la seva vida. Una obra d'art és bona quan neix de la necessitat. En aquesta qualitat del seu origen rau el seu judici crític. No n'hi ha d'altre. Per això, distingit amic, no sé de cap altre consell si no és el d'endinsar-se en vostè mateix i apregonar d'on brolla la seva vida. En aquesta deu trobarà la resposta a la pregunta de si ha de crear. Aculli-la tal com vingui, sense donar-hi més voltes.(...)

Al mateix temps li torno els versos que tan confiadament m'ha tramès. Un cop més li torno a agrair la intensitat i la cordialitat de la seva confiança, de la qual he intentat fer-me una mica més digne del que en realitat en sóc – vostè no em coneix – per mitjà de la meua resposta sincera, donada amb el millor que sé.

Amb tota la lleialtat i simpatia

Rainer Maria Rilke

(fragment de Cartes a un jove poeta de R.M. Rilke)

A6. ESCRITURA

La teva tria

Fins ara hem fet una lectura d'un seguit de textos que ens parlen sobre del fet d'escriure. Cada autor ens ofereix una visió particular. En qualsevol cas nosaltres tenim la fortuna de poder prendre de cadascun allò que ens interessa, no cal combregar en un sol autor ni en una sola idea!

a.- Escriu els *Deu Manaments de l'escriptor* a partir de la tria de les idees més repetides en diferents autors.

b.- Escriu els *Deu Manaments de l'escriptor* a partir de les idees que més t'interessen de cadascun dels autors.

A7.- FÒRUM

Parlar per parlar

A.- En qualsevol diccionari trobarem una definició de **diari** que ens pot servir com a mesura d'urgència per aclarir quines són les condicions d'aquest gènere. Així, d'entrada, el diari és *un llibre on hom anota els esdeveniments de cada dia i sovint els pensaments propis*. No cal dir que una bona manera d'entendre aquest gènere és practicant-lo una mica. Escriviu el teu diari?

1.- Feu grups de tres amb l'acompliment, en la mesura que us sigui possible, d'aquestes condicions:

- a.- Un membre del grup escriu, o ha escrit, un diari.
- b.- Un membre del grup no és noi o no és noia.

2.- Discussiu durant uns deu minuts aquestes afirmacions sobre el diari que hem extret del fragment que us proposem de llegir:

- *s'ha d'escriure quan tens ganes.*
- *ha de servir per reflexionar.*
- *no s'ha d'utilitzar per escriure-hi el que fas*
- *s'hi ha d'escriure cada dia*
- *ha de servir per analitzar la personalitat els altres*

TEXT

18 D'OCTUBRE

No sé per on començar, però aquesta vegada m'he proposat fer un diari com cal. No em fio gaire de mi mateixa, perquè ja és la tercera vegada que ho intento. Me'l van regalar quan feia primer. I vaig començar a escriure-hi, tota disciplinada, dient-me que no aniria mai a dormir sense apuntar-hi alguna cosa. Però era un rotllo. Cada dia escrivia el mateix. Després quan feia tercer, el vaig tornar a agafar. Vaig arrencar-ne les tres primeres pàgines, que només deien xorrades, i, també a principi de curs, em

vaig jurar que aquest cop sí –com el Barça, tu-, i que seria tan i tan divertit llegir-lo més endavant.

Però ara sí que és diferent. Primer, perquè he madurat, i, segon, perquè té tota la raó la Montse: un diari no és per apuntar-hi les coses que fas, sinó les coses que penses. Si no ho apuntes, després no te'n recordes. No és que jo pretengui tenir pensaments extraordinaris, però són els meus pensaments, no? I de ningú més. Em pertanyen, com em pertany el nom que porto o la cara que tinc. És la meva personalitat.

També crec que un diari s'ha de fer per analitzar la personalitat dels altres. Almenys, de les persones que t'interessen. O d'aquelles de les quals depends. (...)

Diu la Montse que l'error més freqüent en les persones que fan diaris és empenyar-se a escriure, ni que sigui una miqueta, cada dia. No: s'ha d'escriure quan tens ganes de pensar, de reflexionar, de posar una mica d'ordre als pensaments.

(fragment de **Raquel** d'**I-C. Simó**)

A8.- TRIBUNA

Pujar a la palestra!

El diari esdevé moltes vegades tema del diari, perquè s'hi explica la raó per la qual s'escriu en un quadern. Hi ha qui escriu per fer dits, per fer ploma. Hi ha qui escriu per reflexionar. En qualsevol cas cadascú té la seva **raó de pes**.

Tens dos minuts per a expressar alguna de les idees que et suggerim. I una gran dificultat afegida: prohibit de moure les mans!!

a.- Per què la humanitat ha decidit escriure? Què l'ha empès a aquesta activitat?

Quina explicació hi pots donar?

b.- Fes una defensa aferrissada sobre el fet d'escriure només per l'autèntic plaer d'escriure.

A9.- RECREACIÓ

El diari està molt supeditat al calendari i al temps. En aquest sentit res millor que Josep Pla, un mestre en la descripció de moments atmosfèrics.

Són generals les referències del temps en els diaris personals, segurament perquè el temps influeix el nostre estat d'ànim. Consigna al costat de cada text, el fet meteorològic, l'època de l'any al qual fa referència i l'estat d'ànim vital del personatge amb el qual tu el relaciones (pensa que no ho has de veure de la mateixa manera que els teus companys, és subjectiu).

<p><i>A la nit, sento ploure al celobert, amb una monòtona sonsònia. Hi ha un degotís que pica. Em desperto quan clareja. Obro una mica el balcó. El cel té una vaga resplendor fosforescent, i l'aire, un color morat malva. Silenci impressionant. Barcelona fa l'efecte d'un inacabable cementiri.</i></p>	FET METEREOLÒGIC.ÈPOCA DE L'ANY
	ESTAT D'ÀNIM
<p><i>9 de febrer.- Diumenge. Matí de petites volves d'aigua glaçada. Un cel com esmerilat. Fredor insidiosa i desagradable.</i></p>	FET METEREOLÒGIC.ÈPOCA DE L'ANY
	ESTAT D'ÀNIM
<p><i>22 de febrer.- Fa molt bon temps- inexplicablement bo, gairebé calorós. La roba us fa nosa. El cuiro del barret se us enganxa al front, al carrer hi ha un aire massa suau, tebi.</i></p>	FET METEREOLÒGIC.ÈPOCA DE L'ANY
	ESTAT D'ÀNIM
<p><i>Fa una tarda assolellada, paorosament delicada, exquisida. Núvols blancs. El sol els esquitxa de part de sota i es tornen de color de rosa. El sol és viu, la tarda blava, les ombres tenen una lleugeresa gairebé de primavera. L'aire és suauíssim. I la mort a dues passes!</i></p>	FET METEREOLÒGIC.ÈPOCA DE L'ANY
	ESTAT D'ÀNIM
<p><i>17 d'agost.- Calella-Canadell. Dos dies molt calorosos, de vents normals, fluixets, nits de xafogor i entresuament. Aquesta tarda s'ha produït la tempestat elèctrica- el que els mariners i pescadors en diuen grop. Em penso que hi ha dues espècies d'aquests grops: el grop pròxim, immediat, que es produeix a sobre mateix del lloc on us trobeu, que comença amb un terbolí o revoltura de vent, de direcció imprecisa, de vegades diversa, sovint de direccions contràries(gropada de vent), acompanyada d'un finimondo de trons i llamps sobre un cel de colors mortuoris i tètrics, d'un espetec de sorolls crepitans i secs acompanyats d'un seguit de ruixats fortíssims que sol acabar-se en forma de peix... A les sis de la tarda ha parat el vent. El mar ha entrat en una immobilitat total, en un silenci oliós.</i></p>	FET METEREOLÒGIC.ÈPOCA DE L'ANY
	ESTAT D'ÀNIM
<p><i>19 d'octubre.- La metereologia d'octubre, a Barcelona, és molt diversa, d'una varietat prodigiosa. De vegades sembla un temps de primavera tardana; en altres moments, l'inici de l'hivern. Plou i fa sol... Els crepuscles, però, ja són diferents, tenen un altre color, un altre aspecte. Quan les tardes s'acaben amb una llum difusa, pujant Passeig de Gràcia amunt, sobre Collserola, es veuen els crepuscles vermells d'un dramatisme indiferent, que després quan el caliu s'acaba, produeix un cel lúvid i tètric. Si en aquesta hora s'entaula el vent del Montseny, el cel del nord, tan net, agafa una coloració vítria, de safir, i té una qualitat d'ull de peix.</i></p>	FET METEREOLÒGIC.ÈPOCA DE L'ANY
	ESTAT D'ÀNIM

A10.- RECREACIÓ

A> Extreu dels textos de l'exercici anterior tots els mots del camp semàntic de la meteorologia i combina'ls amb paraules o expressions que tu coneguis dels diferents camps semàntics sensorials. Què et sembla si t'hi afegim una condició? Les combinacions resultants han de seguir qualsevol d'aquestes normes:

- Han d'incloure una vocal de cada, i només una.

Plugim mentolat

- Han d'incloure només una vocal, que s'anirà repetint.

Tarda salada a mar

- No poden introduir un vocal prohibida

Un cel de colors mortuoris i tètrics

B>Has vist que Josep Pla fa servir per a les seves descripcions adjectius molt precisos, molts dels quals provenen de camps semàntics diversos i que són sàviament combinats entre ells. Fes una versió de cadascun d'aquests fragments canviant els retalls en negreta, però mantenint-hi en la mesura possible el to de J. Pla.

Fa una tarda assolellada, **paorosament delicada, exquisida.**

~ Fa una tarda assolellada,

Fredor **insidiosa i desagradable**

~ Fredor

Es veuen crepuscles vermells **d'un dramatisme indiferent**

~ Es veuen crepuscles vermells

Un cel de colors **mortuoris i tètrics**

~ Un cel de colors

El mar ha entrat en una **immobilitat total, en un silenci oliós.**

~ El mar ha entrat en una

C> Amb la descripció d'un estat metereològic podem descriure, de manera indirecta, el nostre estat d'ànim. D'aquest recurs se'n serveixen molts escriptors que viuen censures en època de dictadura: amb quatre anotacions sobre el temps descriuen l'ambient social o polític. Tot plegat implica una actitud activa del lector, ja que ha d'esforçar-se a fer aquestes lectures múltiples: la que és literal i la que és entre línies.

Intenta definir aquestes emocions i/o sentiments amb la descripció de l'estat del temps, tot procurant de fer servir els mots que has extret dels textos en l'exercici B.

	Impotència i ràbia davant un fet important.
	Eufòria i il·lusió.
	Desídia, mandra, inactivitat.
	Avorriment, pesantor, ensopiment.

D> Relaciona cadascuna d'aquestes frases amb el temps que més s'hi escau.

1. Ahir vam fer l'amor per primera vegada	a. Hi havia boira espessa
2. Vaig ensopegar amb el professor quan no assistia a classe	b. Lluna plena
3. El dia del meu casament no em vaig presentar a l'església	c. Hi hagué xàfec
4. No entenia res del que elucubràveu	d. Feia vent
5. Després d'un mes tancada, vaig sortir. Vaig descontrolar!	e. Tempesta!
6. Estava rabiós, molt enfadat amb l'estafa.	f. El sol lluïa
7. No t'escoltava.	g. Llampeguejava.

A11.- DICCIONARI

Temps al temps

A> Podries ordenar cronològicament aquestes expressions temporals? Rescriu els adverbis o les locucions adverbials de temps amb un ordre, de menys a més recent.

ANIT, A TRENC D'ALBA, ANTANY, A MIG MATÍ, HAVENT DINAT, DEJORN, ENGUANY, DEMÀ PASSAT L'ALTRE, SUARA, A L'HORABAIXA, A LA VESPRADA, A BOCA DE FOSC, A MIGDIA, ABANS D'AHIR

B> La cultura popular treu força rendiment del camp semàntic de la climatologia. És el cas dels refranys o de les frases fetes, un bon grapat dels quals se centren en el temps. Tot seguit, et presentem una relació de refranys referits al temps, dels quals han estat esborrats uns noms clau. Omple els espais en blanc amb el nom (en singular o en plural segons el context) que consideris que hi escau de la llista següent, tenint en compte que s'han d'utilitzar els noms i que no n'hi ha d'haver cap de repetit.

***llevant, diumenge de Rams, plujós, ventós,
fred, gelada, tardor, temps, febrer,***

- a. Ende belluga, campí qui puga
- b. Hivern....., estiu abundós
- c. Març i abril plujós fan ésser el pagès orgullós
- d. abrilera, fam al darrere
- e. Pel....., qui no estrena no té mans
- f. El bou a l'estiu i el xai quan elés viu
- g., febreret, set capes i un barret
- h. Vent de, mulla el botavant
- i. Calentures de, parentes de la mort

C> Els refranys, en la nostra tradició, estan íntimament relacionats al món rural. Ara bé, de ben segur que els refranys s'hauran d'adaptar als temps moderns. Si vius a una ciutat gran hauràs sentit referències meteorològiques lligades als nous temps. Per exemple, *La xemeneia de la fàbrica no fumeja, avui podrem anat a passejar!*

Fes un recull de frases o expressions que facin referència al temps però que incloguin elements moderns per a referir-s'hi.

A12.- CONCURS

Per a concursar necessites un diccionari i un rellotge. Podeu començar per l'exercici que preferiu, però heu d'acabar-los tots tres abans que s'esgoti el temps indicat.

La puntuació!

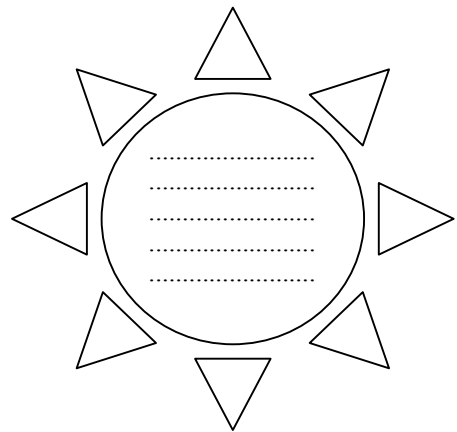
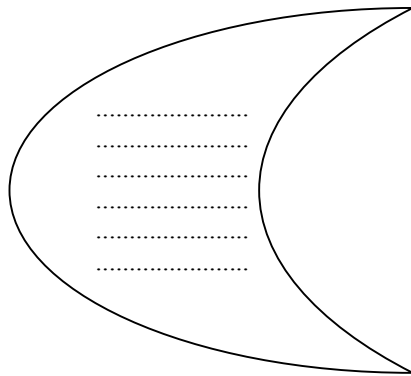
Cada exercici val deu punts si és tot correcte.

Cada error es penalitza en tres punts.

Més de tres errors en un exercici queda automàticament anul·lat.

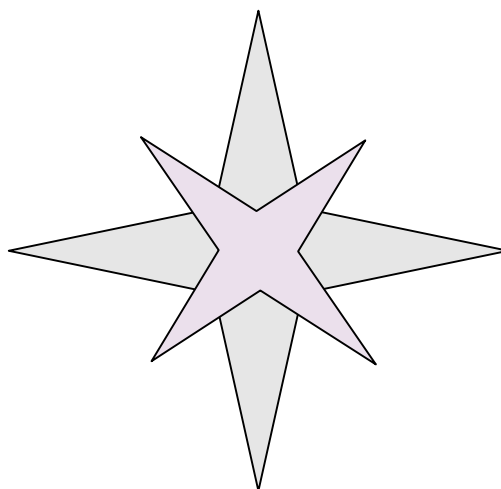
A> La llista de mots següent fa referència a la primera i darrera clarors del dia, representat per un sol i una lluna. Col·loca els mots en el lloc corresponent.

Albada, posta, albor, ocàs, solpostada, ponent, llevant, aurora, crepuscle, alba

B> Col·loca aquests vents en el lloc corresponent de la Rosa dels vents.

Llevant
Migjorn
Gregal
Llebeig
Tramuntana
Ponent
Xaloc
Mestral

C>Hi encara molts, molts altres vents que fan referència a la força que tenen. Podries ordenar aquests vents segons la seva força?

Airada/airina/aire, cerç/cerçada/cercinyol, llebeig/llebetjol/llebetjada, llevant/ llevantada/llevantol, mestraló/mestralada/mestral, migjorn/migjornada/migjornell, ratxada/ratxeta/ratxa, tramuntana/tramuntanella/tramuntanada, xaloc/xalocada/ xaloquell

A13.- TALLER

A.- Relaciona cadascun d'aquests vents amb la seva etimologia. A més et deixem alguns espais buits per tal que tu afegixis algun vent i la seva etimologia.

GREGAL	I. De l'àrab. <i>Procedent de Libia.</i>
XALOC	II. De l'àrab. <i>Occidental.</i>
GARBÍ	III.
	IV. De l'àrab, <i>sortir el sol.</i>
LLEBEIG	V.
	VI. De l'italià del Sud i del sicilià. <i>Vent grec.</i>
	VII.

B.-En grups de tres confeccioneu una rosa dels vents (pot ser del material que vulgueu). Per elaborar-la procureu tenir en compte o bé l'etimologia d'aquests mots o bé la procedència dels vents.

A14.- RECREACIÓ

Va de dietari

A> Omple els buits de les oracions següents, que hem tret del *Dietari* de M.Manent, amb aquests connectors de temps:

<p>AL MATÍ, AVUI, A PRIMERA HORA DE LA TARDA, ABANS D'AHIR, AQUEST MATÍ, A LA NIT, CAP AL TARD, ABANS D'AHIR, JA FA PROP D'UN MES, DIMARTS PASSAT, A PUNTA DE TARDA, QUAN SURTO DE CASA, A QUARTS DE DUES DE LA TARDA, DE BON MATÍ, A MITJA TARDA, AL VESPRE, MENTRE SOPÀVEM</p> <p>..... anem al Noguer.</p> <p>....., en obrir la finestra, veig els vaets del parc plens de neu.</p> <p>..... he vist una cua llarga en un cinema de la Rambla.</p> <p>Ha nevat</p> <p>....., la teulada regalima.</p> <p>..... vaig observar que l'aire feia una marcada olor d'estiu.</p> <p>..... vaig anar a Barcelona.</p>
--

....., a Premià, se sentien unes detonacions llunyanes.

..... vaig al poble i trobo en Jaume.

Diu que van matar un desertor.

..... sento molts enraonaments a l'escala: veus femenines i masculines.

..... van trucar la porta.

..... que som al camp.

..... arriba Ruidrejo.

..... hi ha reunió de les dues comissions.

....., últim dia que vaig ser a barcelona, vaig veure una llarga cua de refugiats.

B> Construeix un text coherent, de no més de deu ratlles, que segueixi l'estructura de les següents expressions temporals:

A15.- ESCRITURA

Fem dits

Sabies que Marià Manent va estar escrivint un diari durant més de seixanta anys?
L'anotació periòdica és un tret propi del diari personal.

A.- Potser a l'institut disposeu d'una petita estació metereològica. Què et sembla escriure un diari durant unes setmanes anotant només referències sobre el temps que fa. Imposa't una periodicitat en l'escriure.

B.- Escolta i segueix l'home del temps de qualsevol canal televisiu durant una setmana. Redacta diàriament el temps a partir del que ha exposat el metereòleg i contrasta la seva observació amb la teva.

A16.- RECERCA

La humanització

Qui té un diari, té la intenció d'annotar cada dia els esdeveniments de caire personal, familiar, literari, polític o social. Sol incloure-hi confessions íntimes, per això el diari adopta el rol de confident, amb tanta força que el propietari acaba **humanitzant-lo**. Aquest fet implica molt sovint el desig de nominalitzar el diari, tal com podràs observar en el text.

El diari acaba esdevenint un company de l'escriptor o escriptora, al qual se li atribueix accions o qualitats pròpies d'una persona. Aquesta personificació no només ve marcada pel nom que se li posa, sinó també pel tracte que rep el diari (en aquestes ocasions, normalment, sol està escrit en segona persona). En aquest sentit podem demanar perdó al diari si fa dies que no li expliquem res, podem demanar-li un consell, podem enyorar-lo, estimar-lo... D'aquí ve que Anna Frank iniciï tots els seus capítols amb un "Estimada Kitty".

Podries buscar altres objectes personificats? Podries fer una relació d'humans o de situacions humanes deshumanitzades?

A.- Tria un objecte que li tinguis una estimació especial i explica-li algun esdeveniment recent de la teva vida. A partir d'aquesta anècdota has d'intentar acabar el text expressant el que sents envers ell.

B.- Escribe sobre una persona amb la intenció de deshumanitzar-la, és a dir, elimina tot allò que tingui caràcter humà.

C.- T'has sentit mai deshumanitzat? Describe la impressió o la sensació que has viscut.

TEXT

Dilluns 30 de març de 1992

A veure si endevines, diari, què se m'ha acudit? L'Anna Frank va posar el nom de Kitty al diari, no?, doncs, per què no te n'haig de buscar un, jo a tu? A veure...

ASKALTINA

PIDZAMETA

SEFIKA

HIKMETA

SEVALA

MIMMY

O pot ser una altra cosa?...

El primer nom no em fa el pes, el segon tampoc...

Ja està, em decideixo per...

MIMMY

(fragment de *Diari de Zlata* de *Zlata Filipovic*)

A17.- FÒRUM

Parlem del temps

Després de llegir un fragment d'un diari, prepareu les següents activitats:

1.- Intenteu descriure el personatge que escriu el diari: quina vida té, com és, amb qui es relaciona, quina edat deu tenir, a què es dedica... Compareu els vostres retrats.

2.- Munteu un debat partint de dues opinions oposades : un grup prepara i defensa arguments que valoren positivament el text que teniu emmarcat, i un altre, que el valoren negativament. Amb tot, encara necessitem dos grups més, un grup observador i un grup moderador.

Hi ha un **tòpic** força estès sobre la idea que és té de la persona que escriu un diari. Se sol afirmar que és una persona solitària, sense amics, infeliç, que no sap relacionar-se amb els altres i que, per tant, decideix relacionar-se amb ella mateixa. S'ha dit que els diaris són per éssers sentimentals, pervertits, adolescents o dones.

3.- El grup que no forma part activa en la discussió – moderadors i observadors - ha de preparar una gràfica que reflecteixi l'opinió envers el tema entre els companys.

TEXT

Dimarts, 3 de febrer

Fa tres dies que la mare no fa res a casa. Es limita a anar a la feina, consolar el senyor Lucas, llegir i fumar. Al cotxe del pare li ha fallat una biela. Li he hagut d'ensenyar on era la parada d'autobús! Amb quaranta anys i no saber on és la parada d'autobús! El pare anava molt mal arreglat; tant, que em feia vergonya que em veiessin amb ell. He respirat quan l'autobús se n'ha anat. Cridant, li he dit que a baix no es pot ni seure ni fumar però m'ha fet adéu mentre encenia un cigarret. Són cinquanta lliures de multa per fumar!

(fragment d' **El diari secret d'Adrian Mole** de **Sue Townsend**)

A18.- TREBALL DE CAMP

Cosa de dones

El tòpic ens diu que escriure un diari és cosa de dones, d'adolescents, d'insociables... Als tòpics els falta normalment ser verificats amb un mètode una mica científic o objectiu. Per això us proposem que demostreu, sigui quina sigui la conclusió a què heu arribat, la vostra posició respecte al tema de discussió de l'exercici anterior. Seguiu els següents passos:

1.- Preparar la recerca

Entre tots hem de procurar de respondre les següents preguntes, abans d'iniciar la recerca pròpiament dita.

- Quina és la pregunta inicial de la qual partim?
- Quin tipus de dades necessitem recollir?
- Quina quantitat de dades és suficient per tal que el treball arribi a bon port?
- Com recollirem les dades?
- Quin tractament en farem?
- Quin és el nostre punt de vista inicial?

2.- Triar un grup de treball

D'entre tots els integrants del fòrum anterior, tria per votació quatre o cinc companys que, segons el teu punt de vista, hagin mostrat amb força unes idees més contundents.

3.- Fer la recerca

Si ets un dels membres d'aquest grup incipient, et toca buscar dades per confrontar les idees que s'han exposat durant el fòrum. Organitzeu-vos com més us convingui per a aquesta investigació. Us proposem unes pautes que podeu seguir:

- 1.- A la biblioteca. Informeu-vos sobre els diaris que s'han publicat i sobre qui són els autors o les autores.
- 2.- A l'institut. Aneu classe per classe i pregunteu qui escriu un diari.
- 3.- A una llar de jubilats. Pregunteu qui té escrits autobiogràfics, memòries o diaris.
- 4.- Al carrer o a alguna empresa. Feu la mateixa indagació.

4.- L'exposició.

Amb les dades de la vostra investigació elaboreu gràfiques que us serviran per exposar a la resta dels companys les vostres conclusions.

A19.- RECREACIÓ

Quan escrivim un diari s'estableix un buit temporal mínim entre el temps de l'escriptura i el dels fets que evoquem, la qual cosa comporta inevitablement considerar certa informació sabuda. Observa-ho en aquest fragment.

TEXT

23 de març.

Dia fosc. Els trons i ruixats del matí. Primavera. Gens de fred. Temps deliciós. Trona i plou, ja a primera hora de la tarda. La verdor dels arbres i de les herbes. Anat a Palafrugell a peu. Carta d'A. Res. Els correus un desastre. Pagat l'electricitat. Telefonat a l'Escala pel bastó. Vist Martinell per la qüestió de Gou. Vist Brancós a la carretera, tornant a peu. Al llit. Començat a veure els papers sobre França. No ho he pas trobat tot, però he trobat bastant. Alguna cosa falta. Passat compte amb Teresa. Cansat de llegir.

(fragment de Notes per a un diari 1965 de **J. Pla**)

El lector, nosaltres en aquest cas, ha d'interpretar què ens vol dir l'autor. Quan diu *Carta d'A. Res*. Sabem que ha rebut una carta d'una persona i que no hi ha trobat el que hi esperava. En certes ocasions podem interpretar de manera diversa allò que l'escriptor ens vol comunicar. Feta la lectura, pots preparar els següents exercicis:

A> Amb l'**ambigüitat** podem assignar més d'una interpretació a un mot, a una frase o a un text. Per desfer l'ambigüitat ens va molt bé tenir present el **context**.

De quantes maneres pots interpretar: *Telefonat a l'Escala pel bastó?*

B> *Una jove veu l'amenaça*: Aquesta frase pot tenir més d'una lectura o més d'una interpretació. A la primera versió considerem el mot "veu" un verb, sinònim d'"observa", i el mot "jove" el prenem com a sinònim de "noia". D'aquí en desprenem la següent lectura: Una noia observa l'amenaça. A la segona interpretació entenem que "veu" és un nom, acompanyat del complement "jove", i que "amenaça" és un verb. La possible lectura seria "Una veu jove l'amenaça".

Aquest tipus de construcció, que té un sentit obscur o ambigu, se n'anomena **ambibologia**. Rescriu les següents frases de manera que deixin de ser ambigües.

→ A l'Àfrica una dona és violada cada minut

.....

→ La invitació del primer ministre va provocar aldarulls

.....

→ El convit del titellaire va originar rialles

.....

→ El vaig veure passejant pels voltants del poble

.....

→ Els indigents sopen de sobres

.....

→ En Joan i la Maria van al cine sols?
.....

→ Es regalen esclops per a homes fets a mida
.....

→ Venem esquís per a noies en bon estat
.....

→ En Pere va dormir amb la seva dona, i jo també
.....

→ El porc del teu germà ha fugit
.....

→ Els bessons diuen que vindran!
.....

→ Vam tastar el vi de l'Empordà
.....

B> Rescriu el text de J.Pla de l'exercici anterior desmuntant totes les ambigüitats o evitant, tant com et sigui possible, les múltiples interpretacions.

A20.- AUTOBIOGRAFIA

Què puc dir sobre el diari

⇒ Què em motiva a escriure un diari?

⇒ M'agradaria tenir un quadern per explicar les meves històries.

⇒ Quan escric satisfaiç una necessitat física, psicològica...

⇒ Si algú llegís els meus escrits...

⇒ Quan escric necessito ambientar-me

⇒ Com m'influeix el temps en el meu estat anímic?

⇒ Escriure em serveix per reflexionar, pensar...

A21.- RECERCA

A la recerca de...

A.- Recull frases, expressions o textos que tinguin més d'un significat o més d'una lectura.

B.- Busca missatges ambigus en els anuncis publicitaris.

A22.- ESCRITURA

T'imagines per a què et pot servir l'ambigüitat? Has viscut mai una situació en què si haguessis adoptat una posició ambigua t'hauria resultat molt més profitós? Imagina que escrius el teu diari cada dia i que vols explicar un esdeveniment íntim que no pugui ser interpretat per a ningú, de manera que si algú gosa violar la intimitat del teu diari no tingui la possibilitat d'entendre-hi ni un borrall.

A23.- RECREACIÓ

A> La necessitat d'escriure un diari sol anar sovint acompanyada de l'estat d'ànim que, alhora, sol dependre de l'entorn d'amistats més proper. Així, si hi ha algun trencament emocional amb alguna persona pot comportar el desig d'abandonar el diari o de reprendre'l si s'havia suspès l'activitat d'escriure. De fet, això ens passa amb tots els aspectes de la nostra vida: qualsevol desencant o qualsevol encís que mogui la nostra vida emocional pot permetre l'abandonament, potser temporal, d'alguna acció. Això és el que ens ve a dir la protagonista d'aquest diari:

No havia escrit en aquest quadern d'ençà de finals d'estiu, quan Renée era aquí l'altra vegada

Fixa't amb activitats que tu o els teus companys hàgiu deixat de fer per algun motiu i acaba les frases següents:

a.-no havia en aquesta d'ençà de, quan

b.- no havíem en aquest des que.....

c.-no havíeu.....en aquella d'ençà que

d.- no havia en aquell
des de, quan.....

e.-..... no havíemdesprés de.....

f.-..... no haviendesprés que.....

B> Seguint el model de M.M. Marçal, acaba les frases tot i introduint en la segona part de la comparació un element de temps.

em va sacsejar el cor i el cos com un vent salvatge

Em vales entranyes com

Em val'ànima com

Em val'esperit com

Em va la consciència com.....

Em va agitar com

Em va sotragar com

Em va calmarcom

Em va com una pedregada seca

TEXT

18 de novembre

*Avui ha estat un dia tristíssim. **No havia escrit en aquest quadern d'ençà de finals d'estiu, quan Renée era aquí l'altra vegada.** Ara ha vingut de nou. El primer dia que ens vam tornar a veure, va ser com un arravatament, un rapte de passió. D'entrada, ella: mai no l'havia vista així. Semblava folla. Fins i tot em vaig sentir una mica violentada, ferida, i això em va glaçar. Llavors vaig copsar l'angoixa que travessava el seu desig i, com una espina, se'm va clavar endins, endins del cos, com si fos la meva pròpia angoixa. I em va venir al pensament que aquella era la primera i la darrera vegada que ens estimàvem. Aleshores, a mi també em va prendre la follia i em va sacsejar el cor i el cos com un vent salvatge. Després, tot ha pres els colors d'una melangia grisa. Avui Renée s'ha entestat a passejar pel cementiri d'Eyüp i ha volgut que li ensenyés el lloc de la meva tomba. M'ha dit: "Si hagués vingut a viure a Constantinoble, m'hauria agradat de ser enterrada ben a prop teu". I he vist que*

parlava d'una idea remota, confinada en un passat ja llunyà. De cop, no sé per què, he tingut la certesa que aquell era el seu adéu. He volgut mirar-la als ulls, amb l'esperança que desmentissin la meva impressió. Però eren inaccessibles darrere el vel negre del çarsaf.

(fragment de *La passió segons Renée Vivien* de *M.M. Marçal*)

A24.- ESCRITURA

Pacte tàcit

L'autora del diari descriu els seus dubtes entorn l'amor que li ofereix Renée. Per desfer la confusió i per confirmar les sospites que té necessita mirar-li els ulls, perquè només amb la mirada podrà arrencar la veritat. Les dues saben que és l'última trobada, però no ho expressen formalment, hi ha un **pacte tàcit**.

El pacte tàcit és, doncs, un **pacte silenciós** entre dos o més persones. Si un dels implicats no endevina – o no interpreta- el que se suposa que ha d'endevinar estarà vivint una situació d'ambigüitat perquè no sap què ha d'interpretar o perquè fa una interpretació diferent. Tria una d'aquestes propostes d'escriptura:

- A.- Descriu un pacte tàcit i explica les sensacions que tens quan algú el trenca.
- B.- Explica un cas en què hi hagi hagut una interpretació diferent d'un fet.
- C.- Descriu l'estat en què et trobes quan et sents incapaç d'interpretar una situació qualsevol.
- D.- Elabora un llistat de situacions personals que consideres que no han de ser transguedides per ningú.

A25.- FÒRUM

Després de qualsevol guerra hi ha carestia de molts productes. Un d'aquests productes afectats sol ser el tabac. La família que viu amb un fumador pateix estralls inestimables, no només d'ordre econòmic, sinó d'ordre moral. El fumador se sent responsable d'una despesa innecessària, però és un vici difícil de deixar, davant d'altres despeses de primeríssima necessitat. En aquestes condicions vivia el protagonista del fragment de diari que us mostrem. Després de llegir-lo, trieu una parella per a treballar una d'aquestes activitats:

Munteu un diàleg entre una d'aquestes parelles, de manera que el personatge que està en negreta acabi convencent l'altre personatge:

- A.- Un **fumador** i un no fumador.
- B.- Un **obès** i un dietista.
- C.- Un **ludòpata** i un psicòleg.

TEXT

Dia 30.- Recorrent set estancs, només he pogut heure dos paquets de cigarrets de 60 cèntims. I bé, com jo fumo en pipa, els he desfets i els he pesats. Fan 40 grams cada un. Si aconseguixo que em durin quatre dies, gastaré 30 cèntims diaris. És una cosa raonable. Enteniment, enteniment!

Dia 2 de desembre. – M’ho temia! M’he excedit. Servo tabac per a emplenar dos cops la pipa sense atacar-l’hi gaire. Em sobta una tremebunda inquietud. Em llanço al carrer desficiosament. Pressento la catàstrofe. Entro en un estanc i al primer cop d’ull endevino la inevitable desolació. Només tenen cigarrrtes de 85 cèntims i de pesseta el paquet. M’ofereixen també picadura de l’Havana de 4 pessetes i mitja. He escoltat això escandalitzat. Mai! Seria un miserable, un mal pare de família, un perfecte imbècil si jo m’ajupís, portat pel vici, a dispendis de tal categoria. Compro goma de mascar.

Dia 3.- Mastego, mastego... Un amic generós em convida i jo experimento una mena d’entendiment quasi místic. Només furgant el meu passat trobo una altra situació comparable. Haig de remuntar-me a la meva infantesa, al panet i a la truita que, furtivament, la meva santa mare va fer arribar a les meves mans, en la cambra fosca del col·legi, un jorn en què m’havien fet quedar sense dinar.

A les quatre de la tarda la vida se m’ha fet insuportable.

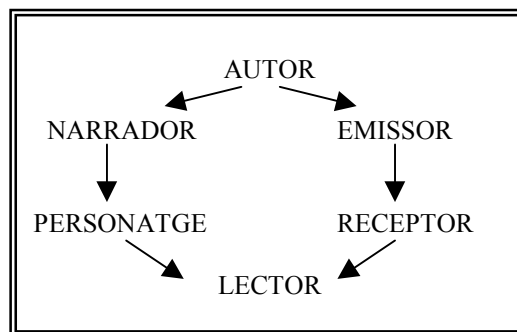
En havent sopat la desesperació em condueix de bell nou a l’estanc.

(fragment de *Diari d’un fumador* dins *El meu amic Pellini* de *P. Bertrana*)

A 26.- RECREACIÓ

El lector

L’autor, que és el personatge principal de l’autobiografia, és el narrador del diari. Per tant és qui emet el missatge. Però qui és el receptor o el lector d’aquests escrits? El mateix escriptor.

A continuació tens un fragment d'un diari on l'autor es converteix en el seu propi lector. N'hem eliminat alguns mots que han deixat buits. Completa al teu gust aquest fragment, procurant que tingui coherència.

25 de He obert amb l'objectiu precís de/d' Però per un atzar llegeixo i puc imaginar-meescrites en dels darrers..... M'estic d'una manera, em sentiria tan de poder escriure, i no ho faig. D'aquest, ja no me'n podré desempallegar mai més. Veritablement he malmès

Et proporcionem el mateix fragment, però transcrit íntegrament. Llegeix el text complet, tal com l'ha escrit l'autor.

25 de desembre. He obert el meu diari amb l'objectiu precís d'agafar el son. Però per un atzar llegeixo l'última nota i puc imaginar-me milers de notes semblants escrites en el transcurs dels darrers tres o quatre anys. M'estic consumint d'una manera insensata, em sentiria tan benhaurat de poder escriure, i no ho faig. D'aquest mal de cap, ja no me'n podré desempallegar mai més. Veritablement he malmès la meva persona.

(Fragment de ***Diaris: 1910-1923*** de **F. Kafka**)

A 27. RECERCA

El diari conjugal

És evident que el primer lector de qualsevol escrit és un mateix. Hi ha un procés recursiu en l'elaboració del text que creem: l'escrivim, el llegim, el modifiquem, el rescrivim, el rellegim... fins que el donem per bo! Qui pot ser el segon lector? Normalment és el destinatari, aquell a qui et dirigeixes: Un amic, un professor, un director d'empresa, un alcalde ... o la teva parella.

Un virus ens ha adulterat aquest fragment: Ens ha esborrat amb el mateix ordre d'aparició aquests mots que hem emmarcat, però no sabem on han d'anar. Podries restaurar-lo?

seus, seu, li, nostre, m'ho, ens, mi, si, seus, es, -ne, seu, m', seva, ella, seu, ella, jo, nosaltres, es, hi, me'l, nostre, m',

La Krisztina no menteix, no és infidel, conec tots els pensaments, fins i tot els més secrets. El diari, aquell quadern amb tapes de vellut groc que vaig donar els primers dies del matrimoni, diu tot, perquè vam posar d'acord que en aquest quadern anotaria, per a i per a mateixa, tots els sentiments i pensaments més secrets, fins i tot aquells que no poden expressar de paraula per vergonya, o perquè tenen tan poca importància que ni tan sols val la pena de parlar. Aquest diari personal informa, en poques paraules, de les idees i de les impressions que les relacions amb les persones i els fets més destacats de la vida susciten en. És sempre al calaix del escriptori, i la clau només la tenim i; és la prova palesa de la intimitat que regna entres, la més perfecta que pugui assolir entre un home i una dona. Si a la vida de la Krisztina hagués algun secret, el diari revelaria. Malgrat tot, he d'admetre que des de feia un temps havíem començat a oblidar el petit joc privat... Aleshores aixeco, travesso la casa a les fosques, vaig a l'estudi de la Krisztina i obro el calaix de l'escriptori per agafar el diari amb les tapes de vellut groc. Però el calaix és buit.

(fragment de *L'última trobada* de *Sándor Márai*)

A28.- FÒRUM

Tants caps tants barrets

Imagina que trobes el diari d'una persona molt propera a tu i que tens la possibilitat de llegir-lo. Després de llegir el petit fragment que us donem, feu grups de cinc i rifeu-vos un d'aquests papers que us proposem:

- A. Trobes el diari i el deses en un calaix sense llegir-lo.
- B. Fas un cop d'ull al diari i li comentes al propietari del diari.
- C. Fas un cop d'ull al diari, però no comentes res a ningú.
- D. Et recrees llegint-lo i hi descobreixes moltes aspectes de la vida de l'autor del diari. Quan has llegit el que volies, el tornes a deixar on l'has trobat, com si no hagués passat res.
- E. El llegeixes de dalt a baix. Quan et trobes a l'autor d'aquest diari li confesses que te l'has llegit.

Discutiú quina d'aquestes actituds us sembla millor. Trieu-ne una i debateu amb la resta dels grups els papers triats.

TEXT

Mentre jo era fora, l'Hugo va trobar els meus diaris sobre en John Erskine i els va llegir, en una última punyida de curiositat. No hi posava res que ell no sabés, però li va fer mal.

(fragment de Henry i June d'A. Nin)

A29.- REPRESENTACIÓ

Hem parlat ja del pacte tàcit que implica una dosi important de respecte : qui troba un diari s'ha de mantenir allunyat de la curiositat punyent que el mou a llegir-lo, perquè sap que el diari és un monòleg que s'aparta de les mirades dels altres. A **Lolita**, una dona, empesa per la tafaneria, llegeix el diari de la seva parella i hi descobreix una aberració: aquest home, el seu suposat futur marit, en realitat està enamorat de la seva filla, que és una nena de set o vuit anys. Gràcies a la violació del pacte de respecte ella se'n pot assabentar. Per culpa de la transgressió d'aquest pacte ell és descobert.

A partir de la lectura del text, continua el diàleg el tema central del qual ha de ser la transgressió d'aquest pacte implícit. Representeu el text *acabat* davant dels vostres companys i enregistreu-ho en video.

TEXT

- Ets un monstre. Ets un impostor odiós, abominable, criminal. Si t'acostes... trauré el cap per la frinestra i cridaré. Fes-te enrere!

Ara també podem ometre les paraules que barbotejà l'H.H.

- Aquesta nit me'n vaig. Tot és per a tu. Sinó que no tornaràs a veure aquella criatura miserable. ¡Surt d'aquesta habitació!

I així ho vaig fer, lector. Vaig pujar a l'antic semiestudi. Amb els braços fent nanses, vaig romandre uns moments immòbil, observant amb sang freda, des del llindar, la tauleta violada, amb el calaix obert, la clau que penjava del pany i quatre claus més al cim de la taula. Vaig travessar el replà, vaig entrar a l'habitació de l'Humbert i, lentament, vaig treure de sota el coixí el meu diari, que em vaig ficar a la butxaca.

(fragment de Lolita de V. Nabokov)

A30.- EXPRESSIÓ LLIURE

Cadascú a la seva

Entre tots els companys de classe trieu un tema que us servirà d'eix vertebrador per a elaborar un diari col·lectiu. Cada dia hi escriu un en el mateix quadern. Quan arribi el teu torn pots llegir i contestar allò que han escrit abans els altres, o bé pots donar una idea nova sobre el mateix tema.

Recorda que sempre hi ha la possibilitat de no ser llegit si tu ho demanes, faltará que esl companys respectin aquest pacte.

A31.- TALLER

Per a dur a terme aquest taller necessiteu una biblioteca una mica potent. Potser haureu de sortir de l'institut i l'haureu d'anar a cercar a fora, tant se val!

A> Us donem una llista de noms d'escriptors que van escriure diaris, publicats en diverses editorials i en diferents anys. Busqueu, per parelles, a AUTORS aquesta informació i ompliu la fitxa bibliogràfica seguint un d'aquests dos exemples:

COGNOM, inicial nom.: *títol del llibre*. Lloc d'edició: editorial, any
COGNOM, Inicial nom, Títol del llibre. Lloc Edció: editorial, any

PUJADES, J.
DALÍ, S.
GIMFERRER, P.
MORAL QUEROL, R.
PUIG I FERRATER, J.

B> Ara us donem una llista de títols i haureu de buscar la informació necessària per omplir les fitxes bibliogràfiques.

El Quadern gris. Un dietari
Diaris: 1910-1923
Dietari d'un pelegrí a Terra Santa.
A flor d'oblit. Dietari dispers (1918-1966)
Diari 1918

C> Pots buscar altres diaris escrits per altres autors? Anota'ls

A32.- FÒRUM

Taula rodona

A la pel·lícula que us proposem de veure, **El pacient anglès**, observareu que hi ha seqüències que mostren una acció anterior a l'esdeveniment representat. És a dir, es trenca el fil narratiu del relat i es retrocedeix cap a fets passats. Aquesta figura és anomenada **flash-back**. La història que se'ns explica és desvetllada gràcies a un diari personal. Després de veure la pel·lícula prepareu una taula rodona:

- 1.- Una part de vosaltres farà de públic, per tant no podrà participar en el debat.
- 2.- Un membre farà de moderador
- 3.- Un grup intervindrà directament en el debat. Es tracta d'un grup d'experts que parlaran sobre els següents temes

El flash-back
El diari personal
Els personatges que intervenen en el fil narratiu
Altres

.....
.....
.....

B> Ets a l'any 1938, un dijous 30 d'abril. Ets una desolada mare d'una família nombrosa. Ara mateix no tens ni el teu marit ni cap fill a casa, perquè se te'ls han endut. Fes el relat del que vas haver de viure ahir. Posa't a la pell del teu nou personatge! Segueix el text de ben a prop.

Ahir, dimecres, es presentaren a

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

A34.- RECERCA

Quadern de viatge

El viatge és una vivència molt relacionada als canvis, interns i externs. És d'una dimensió tan extrema que, gairebé sempre, hi ha el desig de posseir el poder del temps per poder-lo aturar o per poder-lo accelerar. Qui no ha volgut aturar el temps en un cafè d'una plaça europea o en un parc de qualsevol poblet?

El **quadern de viatge**, igual que la fotografia, dona la possibilitat d'enregistrar des dels moments més fascinadors fins els moments més austers i rigorosos del viatge. Llegeix primer aquest diari i després tria una de les opcions:

A.- Passeja pel teu poble o ciutat com si fos la primera vegada que hi ets. Observa tots els racons possibles, dirigeix la mirada amunt dels edificis, repassa lentament els portals i les balconades. Atura't cada vegada que descobreixes algun aspecte nou i descriu-lo en el teu quadern. Recorda que si et va bé, pots fer un petit esbós.

B.- Si tens previst de fer un viatge o una sortida curta, aprofita per descriure tot allò que et sorprengui: objectes, situacions, els colors...

TEXT

El dia 31 al matí vaig sortir a explorar l'illa amb el fusell i a veure si trobava menjar. Vaig matar una cabra i el seu cabrit em seguí fins a casa. Després també el vaig haver de matar, perquè no volia menjar.

1 de novembre. Vaig plantar la tenda sota una roca i hi vaig passar la primera nit. La vaig fer tan gran com vaig poder, amb estaquas per penjar-hi l'hamaca.

2 de novembre. Vaig amuntegar tots els baguls, taulons i fustes que havien servit per al rai i amb tot això vaig fer-hi una tanca al voltant, una mica més endins del lloc que havia marcat per fer la fortificació.

3 de novembre. Vaig sortir amb el fusell i vaig matar dos ocells semblants a ànecs que van ser molt bons. A la tarda em vaig posar a fer una taula.

4 de novembre. Aquell matí vaig començar a distribuir-me el temps de treballar, de sortir a caçar, de son i d'esbarjo...

(fragment de **Robinson Crusoe** de **D. Defoe**)

A35.- TREBALL DE CAMP

Feu un viatge de fi de curs? Si teniu previst de fer-lo us proposem la següent activitat. Repartiu-vos en grups i atribuiu-vos una de les tasques del requadre (els quadres foscos fan referència a la preparació del viatge, els quadres clars fan referència al viatge):

La recollida de diners	La tria del lloc de viatge
Les dates	Planificació del viatge
Els protagonistes	Els últims dies abans de la sortida
Sortida: Incidències	Els costums dels llocs de visita
Anècdotes i fets imprescindibles	La llengua: els parlants, els rètols...
Croquis dels llocs de visita	Impressions i reflexions generals del viatge
La tornada : incidències	Els dies després

Recordeu de datar i situar el lloc de l'esdeveniment. A la tornada del viatge, quan estigueu més tranquils, podreu posar en comú tot el que heu escrit. Ajunteu-ho en un sol quadern.

A 36.- ESCRITURA

Quan es fa un viatge tenim la fortuna de descobrir altres maneres de fer i la sort de deixar-nos sorprendre gratament, o de sobtar-nos. Això mateix els passa als habitants de les terres que trepitgem. Després de llegir el text escriu un text curt explicant allò que et sorprèn dels turistes que vénen a les teves terres.

TEXT

Però el més bell joiell de Turei [cortesana] és la seva maternitat. Turei té quatre fills, que li són més fills que els de moltes altres dones, puix que són d'ella i de ningú més; no tenen pare. Es diuen simplement Terè, Tetua, Pòria, Moana. Els veuríeu sans i bells com quatre àngels de Déu. El sol surt cada dia per a ells i a llur entorn (que és l'entorn mateix dels fills de pare i mare); els llacs són blaus i transparents; els peixos, argentats; el rierol, frasejador, i les planes, verdes i ombrejades. Al damunt de llurs testes innocents el cel austral és el més bell dels cels, i el gran Pacífic, immutable, serè, els apar com el límit atzurat del món.

Si més tard van a l'escola, ningú no els demanarà perquè no tenen pare, i quan arribarà per a ells i per a elles l'hora de l'amor, llur origen no serà cap obstacle.

(...)

Els maoris entenen la família en un sentit molt més ample i generós que nosaltres. Tots els homes són germans, i allò que és d'un, és de tots. Aquesta concepció de la societat tan predicada pels ideals comunistes i tan irrealitzable en el món civilitzat, és aquí simplement un fet.

Els infants mengem i dormen, juguen i es banyen amb joia inconscient entorn d'una graciosa cabana de bambú; sense preocupar-se del nom de llurs pares. Mai de mai – n'he fet manta vegada l'experiència – no arribeu a conèixer quins són els fills adoptius i quins són els veritables.

(fragment **de Paradisos oceànics** d'**A. Bertrana**)

A37.- TALLER

El diari de bitàcola

El **diari de bitàcola** o diari de bord és el llibre on el capità del vaixell anota diàriament tots els detalls del viatge des de l'avarada fins que deixa de navegar. En cas que el capità pateixi alguna indisposició que no li permeti d'escriure serà substituït. Llegiu primer un fragment d'un diari de bitàcola després podreu preparar-vos per a fer un taller.

Haureu de navegar de Grècia a l'Empúries d'avui en un veler. Fareu parades d'una o dues nits a ciutats que tinguin port, la qual cosa significarà tenir la possibilitat de conèixer un artista, un escriptor i algun altre personatge rellevant de la societat, però també tindreu el gust de tastar plats típics de cadascun dels llocs, de conèixer diferents costums i cultures. Trieu una de les dues propostes o les dues. En cas que escolliu la primera podeu fer grups de tres, si trieu la segona haureu de ser cinc o sis. Hi ha la possibilitat d'ajuntar les dues propostes en una, en aquest cas fora bo augmentar els membres del grup.

A> Redacteu un d'aquests Quadern de viatge:

- Quadern gastronòmic
- Quadern de fauna i flora
- Quadern de la moda

B> Confeccioneu un joc de taula que tingui per tauler el Mar Mediterrani i per fitxes uns velers. Penseu i redacteu les normes del joc: quants jugadors hi poden participar, com s'avança.

TEXT

1 de gener, 1828. Aquest dia ens vam veure totalment envoltats pel glaç, i les nostres perspectives no eren gens alegres. Durant tot el matí bufà una forta tempesta de gregal, tot empenyent grans masses a la deriva contra la volta de popa i contra el timó amb tanta violència que tots tremolàvem per les conseqüències.

5 de gener. Seguim proa al sud sense grans impediments. Aquest matí, tanmateix, en trobar-nos als 73° 15' de latitud sud i 42° 10' de longitud oest, ens tornàrem a veure obligats a detenir-nos a causa d'una immensa extensió de glaç compacte. Tot i així, cap al sud, veiérem mar oberta, i sentírem amb seguretat que hi arribariem d'una manera o altra.

7 de gener. La mar continuava bastant desembarassada, de manera que no vam tenir dificultats a mantenir el nostre rumb. A l'oest albiràrem alguns icebergs de dimensions increïbles, i a la tarda passàrem molt a prop d'un, el cim del qual era almenys a quatre-centes brases de la superfície de l'oceà. El seu perímetre a la base era, probablement, tres quarts de llegua, i diversos rierols d'aigua davallaven per les esquerdes de les seves vessants.

(fragment de *Les aventures d'Arthur Gordon Pym* d'*E. A. Poe*)

Què més vull dir sobre el diari

- ⇒ *Diari d'un dia de sortida*
- ⇒ *Impressions d'un viatge*
- ⇒ *Retrobament de la meva ciutat*
- ⇒ *Fragments del diari del dia a dia*
- ⇒ *El que no suportaries que transgredissin els altres de les teves coses*
- ⇒ *Què has transgredit que no haves d'haver transgredit mai?*
- ⇒ *T'agradaria abandonar algun petit vici (deixar de fumar, deixar de menjar xocolata, deixar de mentir...).*
- ⇒ *Rellegeixes un escrit teu, antic. Una carta, un diari, una postal... quines sensacions et produeix?*
- ⇒ *Què t'agradaria apuntar en el teu diari? Quin seria, per a tu, el teu quadern ideal? Amb qui el compartiries? Què en faries un cop acabat?*
- ⇒ *Quins beneficis consideres que hi ha en el fet d'escriure un diari compartit?*
- ⇒ *Quins fets d'avui et retornen amb facilitat – com si fos un flash-back- al teu passat?*
- ⇒ *Quin títol donaries al teu diari un cop escrit?*

